

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Komiteollisuus ry ja Muoviteollisuus ry kiittävät mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista.

Komiteollisuus ry ja Muoviteollisuus ry pitävät huomionarvoisena, että kyseinen suuri kokonaisuus tulee lausunnolle hallituskauden loppupuolella, eikä siitä sellaisenaan löydy esitystä hallitusohjelmasta. Uudistus on merkittävä, ja koskee erityisesti ammatillista koulutusta ja sen rahoitusta, joka tässä ehdotuksessa ollaan jakamassa kahteen eri kokonaisuuteen. Yhden rahoitusmallin sijaan ammatillista koulutusta siis jatkossa rahoitettaisiin kahden eri rahoitusmallin kautta. Aioyhdistyksen ei näe syytä monimutkaistaa nykyistä mallia.

Lausuntoesityksessä todetaan esityksen valmistelun sisältäneen laajaa sidosryhmäyhteistyötä. Tämä yhteistyö on keskittynyt paljolti oppilaitoskenttään, eikä työelämän edustusta ole kuultu. Tämä on valitettavaa, sillä työelämän edustajilla olisi tarjota runsaasti tietoa työelämän tulevaisuuden tarpeista. Näiden tarpeiden ympärille luotu dialogi olisi tehokas keino kehittää koulutuksen sisältöjä työelämän tarpeita vastaavaksi. Osaajapula ja osaamisen laatu ovat teollisuudessa aito huoli, ja parhaiten parantaisimme tilannetta puuttamalla siihen aktiivisesti yhdessä. Komiteollisuus ja muoviteollisuus ovat osaamis- ja turvallisuusintensiivisiä toimialoja, johon haluamme jatkossakin työllistää parhaita mahdollisia ammattiosaajia.

Komiteollisuus ry ja Muoviteollisuus ry eivät kannata esitettyjä muutoksia varsinkaan rahoitusmallin osalta. Esityksessä on nyt lähdetty kokonaisuudessaan toisen asteen laajennuksen mukaisesti oppivelvollisten koulutuksen lähtökohdista, ja yrityksille tärkeä ja merkityksellinen jatkuva oppiminen (AT, EAT) on unohdettu kokonaan. Lainsäädäntöä tulisi tarkastella kokonaisuutena ja sen muutosten vaikutuksia arvioida myös tulevaisuuden osaamisen ja työelämän kannalta, ei ainoastaan oppivelvollisten näkökulmasta. Väylät kohti ammatti- ja erikoisammattitutkintoja on myös rahoituksen puolesta pidettävä auki, sillä ne ovat teollisuudessa laajasti hyödynnetty osaamisen kehittämismahdollisuus. Molemmat yhdistyksen ovat erittäin huolissaan AT- ja EAT -tutkintojen toteutumisesta jatkossa, jos esityksen mukaiset muutokset rahoitusjärjestelmässä toteutuvat. Tämä vähentäisi huomattavasti yritysten mahdollisuuksia hyödyntää aioyhdistyksen jatkuvan oppimisen välineenä jatkossa. Lisäksi muutos saattaa sisältää työelämälle sellaisia vaikutuksia, joita emme vielä osaa ennakoita.

Rahoitusmallin kahtia jakaminen merkitsisi ammatillisen koulutuksen järjestämisen taantumista ammatillisen koulutuksen reformia edeltävälle tasolle. Reformi on astunut voimaan vuonna 2018,

Anni Siltanen

20.6.2022

eikä sen vaikutuksista ole vielä tehty kunnollista arviointia. Tämän lisäksi ammatillista koulutusta uudistettiin mittavasti toisen asteen maksuttomuudella ja oppivelvollisuuden laajenuksella vuonna 2020. Nämä uudistukset olisi syytä arvioida laajasti ennen uusia uudistuksia. Työelämääinkin on kaikunut oppilaitosten pyyntö siitä, että heille annettaisi työrauhaa kehittää työskentelyään jo tehtyjen muutosten puitteissa.

Lopuksi: ammatillisen koulutuksen kokonaisuuksia on nykyisen rahoitusmallin mukaan voinut suorittaa myös osissa. Uudistus ilmeisesti poistaisi tämän mahdollisuuden. Kumiteollisuus ry ja Muoviteollisuus ry huomauttavat, että osakokonaisuudet ovat mm. oppisopimusten erittäin tärkeä osa, ja juuri sellaista oleellista joustoa, jota työelämä koulutusjärjestelmältä kaipaa. Tuo jousto ei saa poistua, sitä päinvastoin tarvitaan lisää.

Ystävällisesti

Vesa Kärhä
Toimitusjohtaja
Muoviteollisuus ry

Sami Nikander
Toimitusjohtaja
Kumiteollisuus ry